

Procedury służące wykonaniu orzeczenia - Węgry

SPIS TREŚCI

- 1 Co oznacza wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych?
- 2 Jakie organy są właściwe w zakresie wykonywania orzeczeń?
- 3 Jakie warunki muszą być spełnione, aby można było wydać tytuł wykonawczy?
 - 3.1 Postępowanie
 - 3.2 Główne warunki
- 4 Przedmiot i charakter środków egzekucyjnych
 - 4.1 Jakie składniki majątku mogą podlegać egzekucji?
 - 4.2 Jakie skutki mają środki egzekucyjne?
 - 4.3 Jak długo obowiązują takie środki?
- 5 Czy istnieje możliwość odwołania od takiego środka?
- 6 Czy istnieją ograniczenia dotyczące wykonywania orzeczeń, w szczególności odnoszące się do ochrony dłużnika lub terminów?

1 Co oznacza wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych?

Egzekucja to cywilne postępowanie nieprocesowe, za pomocą którego państwo egzekwuje, w drodze zastosowania środków przymusu, wykonanie obowiązków określonych w orzeczeniach sądowych i decyzjach wydawanych przez notariuszy oraz w innych dokumentach określonych prawem.

2 Jakie organy są właściwe w zakresie wykonywania orzeczeń?

Egzekucję zarządza i wykonuje sąd, notariusz lub inny organ lub osoba, w szczególności następujące podmioty:

- a) niezależny komornik sądowy,
- b) komornik przy sądzie okręgowym,
- c) zastępca niezależnego komornika sądowego,
- d) zastępca komornika przy sądzie okręgowym,
- e) aplikant komorniczy.

Postępowanie komornicze – jako cywilne postępowanie nieprocesowe – jest identyczne z postępowaniem sądowym.

3 Jakie warunki muszą być spełnione, aby można było wydać tytuł wykonawczy?

Nakaz egzekucji może zostać wydany, jeżeli wykonalne orzeczenie, które zawiera obowiązek (karę), jest prawomocne lub nadano mu rygor tymczasowej wykonalności, a termin na wypełnienie tego obowiązku minął. Na podstawie ugody zatwierdzonej przez sąd nakaz egzekucji może zostać wydany nawet wówczas, gdy zostało wniesione zażalenie na postanowienie zatwierdzające taką

ugodę. Przepis ten dotyczy również umów poświadczonych przez notariusza, które wywołują taki sam skutek jak ugoda sądowa. Nakaz egzekucji można również wydać na podstawie wyroku wydanego w postępowaniu prowadzonym na podstawie rozporządzenia (WE) nr 861/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń, nawet jeżeli odwołano się od takiego wyroku. Nakazu egzekucji nie można wydać na podstawie ostatecznego nakazu zapłaty, jeżeli zawarta w nim klauzula stanowi, że egzekucja nie jest dopuszczalna względem przedmiotu roszczenia.

Szczególna zasada ma zastosowanie do dochodzenia roszczeń alimentacyjnych, w przypadku których istnieje możliwość zatwierdzenia egzekucji z tytułu kwot należnych za okres przekraczający sześć miesięcy, jeżeli strona dochodząca egzekucji jest zdania, że dług alimentacyjny może wynikać z faktu, że dłużnik działa w złej wierze, lub jeżeli przedstawiony zostanie uzasadniony powód, dla którego nie potwierdzono zasadności roszczenia. Wykonując orzeczenia zagranicznych sądów, sąd bada również kwestię dopuszczalności egzekucji w świetle prawa, konwencji międzynarodowej, zasad wzajemności lub przepisów UE.

3.1 Postępowanie

Egzekucję można zarządzić za pomocą nakazu egzekucji. W niektórych przypadkach egzekucji nie zarządza się w wyroku (odbywa się ona na podstawie tytułu egzekucyjnego lub klauzuli wykonalności), w innych natomiast zarządza się ją w formie postanowienia. Sąd lub notariusz wydaje nakaz egzekucji na wniosek strony dochodzącej egzekucji. Wniosek o wszczęcie egzekucji należy złożyć w wymaganej liczbie egzemplarzy, korzystając z formularza nakazu egzekucji. W postępowaniach dotyczących nakazu zapłaty wniosek można również złożyć drogą elektroniczną. Zasadniczo wniosek należy złożyć w sądzie pierwszej instancji lub u notariusza. W niektórych przypadkach ustawa LIII z 1994 r. o egzekucji sądowej („ustawa o egzekucji sądowej”) określa jednak również inne zasady dotyczące jurysdykcji, np. wykonanie orzeczeń sądów zagranicznych może zarządzić sąd rejonowy w siedzibie sądu okręgowego właściwego dla miejsca zamieszkania dłużnika lub głównego miejsca prowadzenia przez niego działalności lub, jeżeli dłużnik nie posiada miejsca zamieszkania ani głównego miejsca prowadzenia działalności, dla miejsca, w którym znajduje się majątek podlegający egzekucji. W Budapeszcie jest to Centralny Sąd Rejonowy w Budapeszcie (Budai Központi Kerületi Bíróság).

Wniosek o wszczęcie egzekucji musi zawierać informacje na temat stron, wykonalnego orzeczenia, roszczenia podlegającego egzekucji oraz jak najwięcej informacji na temat majątku dłużnika, który może być przedmiotem egzekucji.

Sąd lub notariusz bezzwłocznie – tj. w terminie nieprzekraczającym 15 dni od otrzymania wniosku – bada wniosek w celu ustalenia, czy sprawę należy przekazać do rozpatrzenia, odrzucić bez rozpatrywania co do jej istoty czy odesłać z żądaniem uzupełnienia brakujących informacji (nie dotyczy stron korzystających z usług pełnomocnika); następnie zostaną zastosowane żądane środki. Decyzja zostanie podjęta w terminie 15 dni od otrzymania wniosku lub, jeżeli zażądano uzupełnienia brakujących informacji, w terminie 15 dni od przedstawienia tychże brakujących informacji. Jeżeli wniosek jest uzasadniony, zostanie wydany nakaz egzekucji; w przeciwnym razie zostanie wydana odmowa wszczęcia egzekucji.

3.2 Główne warunki

Zob. pkt 2.

4 Przedmiot i charakter środków egzekucyjnych

Środki przymusu ograniczają prawa finansowe i osobiste dłużnika. Sąd i komornik sądowy mogą zastosować środki finansowe; policja może zastosować środki przeciwko osobie na podstawie środka zasądzonego przez sąd lub komornika sądowego. Poniżej przedstawiono najważniejsze finansowe środki przymusu:

- zajęcie wynagrodzenia i innego rodzaju świadczeń,
- zajęcie i sprzedaż ruchomości,
- zajęcie środków finansowych zarządzanych przez instytucję finansową i zablokowanie rachunków bankowych,
- zajęcie wierzytelności dłużnika względem osób trzecich,
- zajęcie i sprzedaż nieruchomości,
- nałożenie kar i grzywien.

4.1 Jakie składniki majątku mogą podlegać egzekucji?

Egzekucji podlegają:

- wynagrodzenie, renta lub emerytura bądź inne świadczenia przysługujące dłużnikowi (choć mają tu zastosowanie pewne wyjątki),

- środki finansowe zarządzane przez instytucję finansową (prawo przewiduje wyłączenie z egzekucji do określonej kwoty w przypadku osób fizycznych),
- ruchomości (zajęciu nie podlegają jednak artykuły pierwszej potrzeby wyłączone z egzekucji z mocy prawa; dotyczy to na przykład odzieży, mebli w liczbie odpowiadającej liczbie osób w gospodarstwie domowym dłużnika, leków niezbędnych dłużnikowi ze względu na jego chorobę itp.),
- wierzytelności dłużnika względem osób trzecich lub posiadane przez niego udziały w przedsiębiorstwie,
- nieruchomości, niezależnie od ich rodzaju, zastosowania, praw do nich lub obciążeń oraz wpisów w rejestrze gruntów (z egzekucji wyłączone są jednak nieruchomości, których w toku postępowania likwidacyjnego nie można uznać za składniki majątku dłużnika).

4.2 Jakie skutki mają środki egzekucyjne?

Środki egzekucyjne w zasadniczy sposób ograniczają prawo dłużnika do rozporządzania swoim majątkiem.

Jeżeli ruchomość lub rachunek bankowy jest przedmiotem egzekucji, dłużnik traci prawo do rozporządzania tym składnikiem majątku. Jeżeli zajęta ruchomość zostaje przekazana do przechowawcy, przestaje się ona również znajdować w posiadaniu dłużnika. W przypadku zajęcia nieruchomości dłużnik może nią zarządzać i ją sprzedać, nieruchomość ta nadal będzie jednak obciążona prawem do egzekucji.

Jeżeli dłużnik lub dowolna inna obecna osoba będzie stawiać czynny opór podczas przeprowadzenia czynności egzekucyjnej, komornik zwróci się do policji, która może zastosować środki przymusu w celu przełamania tego oporu.

Każda osoba czynnie utrudniająca postępowanie prowadzone przez komornika (z użyciem siły) można zostać pociągnięta do odpowiedzialności karnej. Przepstępem jest również usunięcie zajętego przedmiotu podlegającego egzekucji, zerwanie pieczęci nałożonej w toku egzekucji lub włamanie się do zamkniętego pomieszczenia, w którym przechowuje się zajęte, zamknięte lub przekazane do przechowawcy przedmioty (przepstępem polegające na zerwaniu pieczęci).

Sąd nałoży grzywnę na dłużnika lub inną osobę bądź organizację, które są zobowiązane do uczestnictwa w postępowaniu egzekucyjnym, jeżeli taka osoba lub organizacja nie wywiązuje się z określonych w prawie obowiązków wynikających z egzekucji lub jeżeli swoim zachowaniem utrudnia wykonanie środków egzekucyjnych.

4.3 Jak długo obowiązują takie środki?

Środki takie obowiązują do czasu skutecznego przeprowadzenia egzekucji lub do momentu ich umorzenia przez komornika lub sąd bądź ich ustania z mocy prawa. Termin przedawnienia w przypadku wykonania środków egzekucyjnych określa prawo cywilne (zasadniczo 5 lat), a jego bieg rozpoczyna się w momencie wydania przez sąd orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie. W przypadku wniosku złożonego po upływie terminu przedawnienia nie można zarządzić egzekucji oraz nie można wznowić wcześniejszych postępowań egzekucyjnych. Podobnie jak w przypadku postępowania sądowego wszczętego celem dochodzenia roszczenia, bieg przedawnienia zostaje wstrzymany przez podjęcie dowolnych czynności egzekucyjnych, po czym rozpoczyna bieg na nowo.

5 Czy istnieje możliwość odwołania od takiego środka?

a) Uchylenie tytułu egzekucyjnego i skreślenie klauzuli wykonalności. Jeżeli egzekucja została zarządzona w drodze wydania tytułu egzekucyjnego lub nadania klauzuli wykonalności, a nakaz egzekucji nie powinien być zostać wydany, wówczas przysługuje środek ochrony prawnej umożliwiający uchylenie takiego tytułu lub skreślenie klauzuli. Wniosek o uchylenie tytułu egzekucyjnego lub skreślenie klauzuli wykonalności może wnieść dłużnik lub strona dochodząca egzekucji; sąd może również postanowić o nich z urzędu. Wniosek należy złożyć do sądu lub notariusza, który zarządził egzekucję. Nie istnieje termin na złożenie wniosku: można go złożyć w dowolnym momencie. W przypadku uwzględnienia wniosku zostanie wydane postanowienie o uchyleniu tytułu egzekucyjnego lub skreśleniu klauzuli wykonalności, na które przysługuje zażalenie.

b) Zażalenie na nakaz egzekucji. Dłużnik lub strona dochodząca egzekucji może złożyć zażalenie na urzędowy nakaz egzekucji. Zażalenie należy złożyć w sądzie, który zarządził egzekucję, musi być ono jednak skierowane do sądu apelacyjnego. Do rozpatrzenia zażalenia właściwy jest sąd apelacyjny. Sąd ten utrzyma w mocy nakaz wydany przez sąd, który zarządził egzekucję, jeżeli jest on prawidłowy z punktu widzenia istoty sprawy; w przeciwnym wypadku zmieni taki nakaz. W przypadku wykrycia nieprawidłowości proceduralnej sąd apelacyjny uchyli nakaz i poleci sądowi, który zarządził egzekucję, wydanie nowego orzeczenia.

c) Zażalenie na postanowienie o odmowie wydania nakazu egzekucji. Strona dochodząca egzekucji może wnieść zażalenie na postanowienie o odmowie wydania nakazu egzekucji. Zażalenie należy złożyć w sądzie lub u notariusza, który zarządził

egzekucję, musi być ono jednak skierowane do sądu apelacyjnego. Sąd apelacyjny jest właściwy do rozpatrzenia zażalenia. Sąd apelacyjny utrzyma w mocy nakaz wydany przez sąd, który zarządził egzekucję, jeżeli jest on prawidłowy z punktu widzenia istoty sprawy, natomiast w przeciwnym wypadku – zmienia taki nakaz. W przypadku wykrycia nieprawidłowości proceduralnej sąd apelacyjny uchyli nakaz i poleci sądowi lub notariuszowi, który zarządził egzekucję, wydanie nowego orzeczenia lub nowej decyzji.

d) Po wydaniu postanowienia o wszczęciu egzekucji komornik podejmuje środki przymusu w związku z egzekucją w sposób niezależny; zezwolenie sądu nie jest wymagane. Dostępny jest odrębny środek zaskarżenia czynności komornika zwany skargą na czynności komornika. Skargę na czynności komornika może wnieść dłużnik, strona dochodząca egzekucji lub inna zainteresowana strona. Jeżeli sąd uwzględni skargę, unieważni bezprawne czynności komornika lub poleci komornikowi podjęcie określonych czynności, jeżeli ten dopuścił się zaniechania. W przeciwnym wypadku sąd oddali skargę. Skargę należy przekazać komornikowi.

e) Oprócz powyższych dostępnych środków zaskarżenia możliwe jest również umorzenie postępowania egzekucyjnego. Na wniosek strony dochodzącej egzekucji sąd wyda postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, chyba że będzie ono skutkowało naruszeniem praw innych osób lub odpowiednio przepisy stanowią inaczej. Umorzenie postępowania egzekucyjnego nastąpi również na przykład wówczas, gdy dłużnik wypełni swój obowiązek. Sąd wyda postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego także wtedy, gdy na podstawie dokumentów urzędowych ustali, iż wykonalne orzeczenie zostało uchylone orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie.

f) Ponadto w postępowaniu egzekucyjnym osoba trzecia – której przysługuje roszczenie względem składnika majątku zajętego w toku egzekucji na podstawie praw majątkowych lub innych praw uniemożliwiających sprzedaż tego składnika w toku postępowania egzekucyjnego – może wszcząć postępowanie w sprawie roszczenia egzekucyjnego przeciwko stronie dochodzącej egzekucji w celu zagwarantowania zwolnienia danego składnika majątku. Jeżeli sąd uwzględni wniosek, zajęty składnik majątku zostanie zwolniony.

6 Czy istnieją ograniczenia dotyczące wykonywania orzeczeń, w szczególności odnoszące się do ochrony dłużnika lub terminów?

Zawieszenie egzekucji:

W wyjątkowych przypadkach sąd, który zarządził egzekucję, może na wniosek dłużnika wydać postanowienie o zawieszeniu egzekucji, jeżeli dłużnik jest w stanie udowodnić, że zachodzą okoliczności uzasadniające zawieszenie postępowania, oraz jeżeli nie nałożono na niego wcześniej grzywny w toku postępowania egzekucyjnego.

W razie potrzeby, orzekając w sprawie zawieszenia, sąd może przesłuchać strony.

Sąd uzna w szczególności następujące okoliczności za uzasadniające zawieszenie: liczbę osób, które dłużnik ma obowiązek utrzymać, oraz liczbę osób faktycznie pozostających na utrzymaniu dłużnika, długą lub poważną chorobę dłużnika lub osób pozostających na jego utrzymaniu oraz katastrofy naturalne, do których doszło w toku postępowania egzekucyjnego i które mają wpływ na sytuację dłużnika.

Jeżeli przedmiotem egzekucji jest nieruchomości, zawieszenie może zostać zarządzone jednorazowo na wniosek dłużnika na okres nieprzekraczający 6 miesięcy.

Płatność w ratach:

Z wyjątkiem zaległości podatkowych i długu publicznego egzekwowanego w formie podatków na wniosek dłużnika będącego osobą fizyczną komornik może określić warunki spłaty długu w ratach po tym, jak komornik podjął środki służące zlokalizowaniu i zajęciu majątku dłużnika, a dłużnik spłacił już część zadłużenia, które można prawnie wyegzekwować. Komornik powiadomi również dłużnika nieposiadającego majątku, który może być przedmiotem egzekucji, o możliwościach i warunkach spłaty ratalnej.

Komornik sporządza sprawozdanie dotyczące opracowania i treści planu spłaty rat i doręcza je stronom. W terminie 15 dni od otrzymania sprawozdania strona dochodząca egzekucji może poinformować pisemnie komornika, że nie zgadza się z treścią planu spłaty rat, przedstawić zalecenia dotyczące treści tego planu i wysokości rat, a także zwrócić się z wnioskiem, aby dłużnik ustanowił zabezpieczenie. Na podstawie twierdzenia strony dochodzącej egzekucji komornik może zmienić warunki określone w planie spłaty rat w następujący sposób:

a) komornik uchyli plan spłaty rat, jeżeli strona dochodząca egzekucji nie zgadza się na przewidziane w nim raty w przypadku gdy chodzi o świadczenia alimentacyjne, wynagrodzenia lub podobne roszczenia, a także jeżeli osoba prywatna dochodząca egzekucji twierdzi, że plan spłaty rat zagraża jej sytuacji życiowej, lub jeżeli przeciwko stowarzyszeniu przedsiębiorców dochodzącemu egzekucji prowadzone jest postępowanie upadłościowe, likwidacyjne lub egzekucyjne,

b) w przypadkach nieobjętych zakresem stosowania pkt a) można wprowadzić w życie plan spłaty rat na okres nieprzekraczający 1 roku w przypadku osób prawnych i stowarzyszeń dochodzących egzekucji oraz 6 miesięcy w przypadku osób fizycznych dochodzących egzekucji,

c) oprócz realizacji planu spłaty rat na wniosek przedstawiony przez stronę dochodzącą egzekucji komornik może wymagać dokonania opłat częściowych proporcjonalnych do wartości przedmiotu sporu.

Komornik przedstawi dłużnikowi harmonogram płatności, który obejmuje nie więcej niż sześć miesięcy i przewiduje równe raty miesięczne, jeżeli nie wyegzekwowano jeszcze pełnej kwoty wierzytelności mimo zastosowania środków egzekucyjnych w odniesieniu do środków finansowych dłużnika powierzonych instytucjom finansowym, wynagrodzenia dłużnika lub jego ruchomości oraz

a) nie zatwierdzono wcześniej żadnego planu spłaty rat,

b) wobec dłużnika toczy się postępowanie egzekucyjne dotyczące roszczenia pieniężnego na kwotę nieprzekraczającą 500 000 HUF lub wobec dłużnika toczy się postępowanie egzekucyjne dotyczące roszczenia pieniężnego na kwotę nieprzekraczającą 1 000 000 HUF, a w rejestrze gruntów widnieje również wpis zastawu na nieruchomości mieszkalnej dłużnika w celu zabezpieczenia innego roszczenia, oraz

c) nieruchomość dłużnika musiałaby zostać zlicytowana w celu wyegzekwowania roszczenia.

Strona dochodząca egzekucji nie musi zatwierdzić planu spłaty rat. Sprawozdanie dotyczące sporządzenia planu spłaty rat musi zostać doręczone również stronie dochodzącej egzekucji.

Kwoty potrącone od dłużnika w drodze zajęcia muszą zostać uwzględnione przy obliczaniu kwoty uregulowanej przez dłużnika.

Ustalenie szacunkowej wartości nieruchomości mieszkalnej oraz przeprowadzenie jej pierwszej sprzedaży na licytacji może mieć miejsce dopiero wówczas, gdy dłużnik nie spłaci rat (§§ 52/A–52/B ustawy o egzekucji sądowej.).

Termin przedawnienia w przypadku prawa do egzekucji:

W przypadku prawa do egzekucji termin przedawnienia odpowiada terminowi przedawnienia roszczenia możliwego do wyegzekwowania na drodze prawnej. Przedawnienie jest zasadniczo uwzględniane na wniosek. Może on zostać uwzględniony z urzędu, jeżeli przedawnienie roszczenia stanowiącego podstawę prawa do egzekucji również musi zostać uwzględnione z urzędu. W tym przypadku nie można zarządzić egzekucji na podstawie wniosku złożonego po upływie takiego terminu, a rozpoczętych postępowań egzekucyjnych nie można kontynuować. Bieg przedawnienia w przypadku prawa do egzekucji zostaje wstrzymany przez podjęcie dowolnej czynności egzekucyjnej.

Ograniczenia:

Kwota stanowiąca podstawę potrąceń z wynagrodzenia w ramach postępowania egzekucyjnego to kwota, która pozostaje po opodatkowaniu (podatki płacone z góry), potrąceniu składek na ubezpieczenie zdrowotne i emeryturę, opłat z tytułu uczestnictwa w prywatnym funduszu emerytalnym oraz innych składek zgodnie z przepisami szczególnymi. Zasadniczo nie można potrącić więcej niż 33% lub, w wyjątkowych sytuacjach, nie więcej niż 50% tej kwoty.

Egzekucji nie podlega część miesięcznego wynagrodzenia odpowiadająca minimalnej wysokości emerytury. Wyjątek ten nie ma jednak zastosowania w przypadku dochodzenia alimentów na rzecz dzieci i zwrotu kosztów porodu.

Z wynagrodzenia wypłacanego przez pracodawcę na podstawie stosunku pracy nie można potrącić więcej niż 33%.

Większą kwotę stanowiącą maksymalnie 50% wynagrodzenia pracownika można potrącać w przypadku powództwa dotyczącego:

a) świadczeń alimentacyjnych,

b) roszczeń dotyczących wynagrodzenia pracownika przeciwko dłużnikowi,

c) wynagrodzenia pracownika i świadczeń społecznych otrzymanych niezgodnie z prawem (§ 65 ust. 2 ustawy o egzekucji sądowej).

Kwota potrącana ze świadczeń emerytalnych i rentowych dłużnika z zabezpieczenia społecznego, wcześniejszej emerytury, świadczeń z tytułu stażu pracy, świadczeń dla byłych tancerzy baletowych oraz świadczeń pomostowych dla górników (zwanym łącznie „świadczeniami emerytalnymi”) nie może przekraczać 33% ich wartości (§ 67 ust. 1 ustawy o egzekucji sądowej).

Potrącenie może wzrosnąć do nie więcej niż 50% świadczeń emerytalnych w przypadku roszczeń dotyczących:

a) alimentów na rzecz dzieci,

b) świadczeń emerytalnych otrzymanych niezgodnie z prawem (§ 67 ust. 2 ustawy o egzekucji sądowej).

Potrącona kwota nie może przekraczać 33% świadczeń dla bezrobotnych (zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku przedemerytalnego dla bezrobotnych, dodatku wyrównawczego) w przypadku roszczeń dotyczących:

a) świadczeń alimentacyjnych,

b) świadczeń dla bezrobotnych otrzymanych niezgodnie z prawem,

c) świadczeń pieniężnych zapewnianych w ramach świadczeń dla osób w wieku aktywności zawodowej otrzymanych niezgodnie z prawem.

Następujące składniki majątku są wyłączone z zajęcia:

- państwowe świadczenie opiekuńcze, świadczenia pieniężne dla ofiar wojen, a także renta dożywotnia na mocy ustawy o odszkodowaniu dla osób bezprawnie pozbawionych życia lub wolności z powodów politycznych,
- wsparcie samorządowe, nadzwyczajne wsparcie samorządowe, świadczenia pieniężne zapewniane w ramach świadczeń dla osób w wieku aktywności zawodowej, świadczenia z tytułu starości, dodatki wyrównawcze, a także świadczenia opiekuńcze,
- świadczenia z tytułu macierzyństwa,
- renty inwalidzkie i renty indywidualne wypłacane niewidomym,
- dodatek do wynagrodzenia z tytułu uszczerbku na zdrowiu, tymczasowy dodatek do wynagrodzenia, dodatek dochodowy, tymczasowy dodatek dochodowy oraz renta dla górników z tytułu uszczerbku na zdrowiu,
- świadczenie alimentacyjne określone w prawie, w tym alimenty na rzecz dzieci wypłacone przez sąd, oraz świadczenia pieniężne z tytułu ochrony dziecka na podstawie ustawy o ochronie dziecka i zarządzeniu opieki,
- świadczenie edukacyjne, szczególne wsparcie i świadczenie rodzinne wypłacane rodzicom zastępczym i służące wsparciu dziecka umieszczonego tymczasowo lub na stałe pod ich opieką lub młodym dorosłym objętym opieką po opuszczeniu rodziny zastępczej,
- stypendia, z wyjątkiem stypendiów o charakterze wynagrodzenia z tytułu dalszego kształcenia naukowego,
- zwrot kosztów związanych z oddelegowaniem za granicę, służbą za granicą i dojazdem do pracy,
- kwoty na pokrycie określonych wydatków,
- świadczenia z tytułu niepełnosprawności (§ 74 ustawy o egzekucji sądowej).

W przypadku środków finansowych należnych osobie fizycznej, których obsługą zajmuje się dostawca usług płatniczych, egzekucji bez ograniczeń może podlegać kwota czterokrotnie przekraczająca wysokość minimalnej emerytury. Jeżeli chodzi o kwotę poniżej tego ograniczenia mieszczącą się w przedziale między wysokością minimalnej emerytury a jej czterokrotnością, egzekucji może podlegać 50% takiej kwoty (§ 79/A ust. 2 ustawy o egzekucji sądowej).

Składników majątku wyłączonych z egzekucji z mocy prawa nie można zająć, nawet jeżeli dłużnik wyraża na to zgodę.

Z egzekucji wyłączone są następujące ruchomości:

- składniki majątku niezbędne do pracy zarobkowej dłużnika, szczególnie specjalistyczne narzędzia, sprzęt techniczny, wojskowy i inny; mundury; broń do celów samoobrony; oraz środki transportu (z wyjątkiem pojazdów),
- przedmioty niezbędne do regularnej nauki, szczególnie podręczniki, materiały szkolne i instrumenty muzyczne,
- podstawowa odzież: 3 sztuki odzieży wierzchniej, 1 okrycie zimowe, 1 płaszcz, 3 pary butów,
- podstawowa pościel: 1 komplet zawierający 2 prześcieradła na osobę,
- meble w liczbie odpowiadającej liczbie członków gospodarstwa domowego dłużnika: nie więcej niż 3 stoły i 3 szafy lub podobne meble oraz dodatkowo 1 łóżko lub równoważny mebel i 1 krzesło lub inny równoważny mebel na osobę,
- podstawowe urządzenia grzewcze i oświetleniowe,
- podstawowe urządzenia kuchenne i podstawowe artykuły gospodarstwa domowego na potrzeby gospodarstwa domowego dłużnika oraz 1 chłodziarka lub zamrażalka i 1 pralka,

- nagrody (wyróżnienia, medale, odznaki, tablice) przyznane dłużnikowi, jeżeli zostały poświadczane stosownymi dokumentami,
- leki i urządzenia medyczne i techniczne konieczne ze względu na chorobę lub niepełnosprawność fizyczną dłużnika, a także pojazd dłużnika będącego osobą o ograniczonej możliwości poruszania się,
- przedmioty przeznaczone dla dzieci, których używają małoletni w gospodarstwie domowym dłużnika,
- żywność na okres 1 miesiąca i opał na okres 3 miesięcy stosownie do potrzeb gospodarstwa domowego dłużnika,
- rosnące uprawy, niezebrane plony i owoce,
- przedmioty, których w postępowaniu likwidacyjnym nie można uznać za składniki majątku dłużnika,
- dobra kultury wymienione w certyfikacie określonym w ustawie o szczególnej ochronie wypożyczonych dóbr kultury, w okresie szczególnej ochrony (§ 90 ust. 1 ustawy o egzekucji sądowej).

W przypadku zajęcia pojazdu niezbędnego do wykonywania pracy przez dłużnika będącego osobą fizyczną – chyba że dany pojazd został zatrzymany – wystarczy zająć dowód rejestracyjny, który zostaje przesłany wraz z kopią sprawozdania z zajęcia właściwemu organowi ds. transportu lub, jeżeli nie można ustalić takiego organu, organowi, który dokonał rejestracji pojazdu. Dłużnik może używać pojazdu do czasu jego sprzedaży, chyba że pojazd został zatrzymany.

Jeżeli szacunkowa wartość pojazdu jest mniejsza niż kwota określona w rozporządzeniu wydanym przez ministra sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw polityki podatkowej, wówczas taki pojazd jest wyłączony z egzekucji.

Uchylenie tytułu egzekucyjnego i skreślenie klauzuli wykonalności:

Jeżeli sąd wydał tytuł egzekucyjny z naruszeniem prawa, tytuł taki musi zostać uchylony.

Jeżeli sąd nadał postanowieniu klauzulę wykonalności z naruszeniem prawa, klauzula taka musi zostać skreślona.

Sąd uchyli tytuł egzekucyjny lub skreśli klauzulę wykonalności, jeżeli na wniosek dłużnika ustali, że zostały spełnione warunki:

- odmowy wykonania na podstawie art. 21 rozporządzenia (WE) nr 805/2004,
- odmowy wykonania na podstawie art. 22 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1896/2006 lub art. 22 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 861/2007, lub
- odmowy wykonania na podstawie art. 21 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia Rady (WE) nr 4/2009 lub art. 46 rozporządzenia (UE) nr 1215/2012.

Zażalenie na nakaz egzekucji:

Jeżeli sąd wydał nakaz egzekucji lub jeżeli w przypadku różnicy między nakazem egzekucji a wnioskiem sąd wydał postanowienie dotyczące takiej różnicy, strony mogą wnieść zażalenie na taki nakaz lub takie postanowienie. Wniesienie zażalenia nie skutkuje zawieszeniem wykonania nakazu egzekucji. Nie można jednak podjąć żadnych czynności w celu sprzedaży zajętego majątku, a kwota uzyskana w toku egzekucji nie może zostać wypłacona uprawnionemu, chyba że odpowiednie przepisy stanowią inaczej.

Skarga na czynności komornika:

Strony postępowania lub inne zainteresowane strony mogą wnosić do sądu przeprowadzającego egzekucję skargi na czynności lub zaniechania komornika, które powodują poważne naruszenie zasad postępowania egzekucyjnego, praw lub zgodnych z prawem interesów strony wnoszącej taką skargę. Poważne naruszenie zasad postępowania egzekucyjnego oznacza naruszenie, które w istotny sposób wpływa na wynik takiego postępowania (§ 217 ust. 1 ustawy o egzekucji sądowej).

Jeżeli zaskarżony środek spełnia wymogi prawne lub nie stanowi poważnego naruszenia, sąd utrzyma go w mocy i oddali skargę. Jeżeli zakwestionowany środek istotnie stanowi poważne naruszenie, sąd unieważni go w całości lub częściowo bądź zmieni środek egzekucyjny w całości lub częściowo, jeżeli taka możliwość została przewidziana w prawie oraz można udowodnić okoliczności faktyczne wymagane do wydania takiego postanowienia. Jeżeli skarga dotyczy zaniechania, sąd nakaże komornikowi zastosowanie środka, którego ten zaniechał (§ 217/A ust. 5 ustawy o egzekucji sądowej).

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Ostatnia aktualizacja: 16/10/2017